

ÓTOLANDI OG

Innlagður á psykiatrisku deild í 134 dagar

»Tá tú ert innlagður, kennist það sum, at það verður gjørt alt fyri, at tú skalt verða bundin í tíni sjúku«, sigur Bárður Persson, sum í 134 dagar varð innlagður á psykiatrisku deild. Nú rópar hann varskó.

BIRGITH LASSEN

Bárður Persson fer ongantíð at gloyma 12. desember 2014. Hetta var dagurin, har kendi og virkni sjónleikarin umsíðir mátti lúta fyri tí alsamt vaksandi órógvinum, sum sinn hansara hevði barst við seinastu 4-5 mánaðirnir. Bárður Persson varð innlagður á psykiatriska deplinum á Landssjúkrahúsinum.

Fyrstu vikurnar á deildini válaði Bárður Persson aftur og fram eftir 30 metrar langu gangini á deildini. Eini 100-200 ferðir aftur og fram um dagin við høvðinum fullum av malandi depressivum tonkum.

Tá tær fyrstu vikurnar úti á psykiatriska deplinum vóru av, fór Bárður Persson at geva sær far um, hvussu deildin virkaði sum viðgerðarstovnur.

»Tey flestu starvsfólkini á opnu deild royna at gera sítt allarbesta, men tey arbeiða undir korum, sum eru so ótolandi, at tey í veruleikanum ikki kunnu gera sítt besta. Og so sera langt frá eisini«, sigur Bárður Persson.

»Har so nógv sum kann gerast betur. Eg fái illa byrjað at tosa um tað, tí so fái eg illa nok endað aftur«, leggur hann afturat.

Harmast um fysisku karmarnar

Bárður Persson er í andarisi, tá hann skal greiða frá stöðuni á psykiatriska deplinum. Hann tosar skjótt. Og nógv. Tá hann skal greiða frá tí ringasta, tosar hann mest ótýðiligt. Tað merkist á honum, at atfinningarnar eru veruligar.

»Taka vit fyrst teir fysisku karmarnar, so er hetta einki annað enn ein vanvirðilig skomm. Kømrini í hesum fullkomiliga niðurslitna bygningi eru rætt og slætt ræðulig. Tá tú ert innlagður, kennist tað sum, at tað verður gjørt alt fyri, at tú skalt verða bundin í tíni sjúku«, sigur Bárður Persson.

Her líða starvsfólkini undir teimum ótolandi umstøðunum sum ger, at tey ikki fáa gjørt sítt arbeiði so gott, sum tey høvdu viljað»

Bárður Persson

Hann ilskast inn á tað manglandi innbúgvíð. Har mangla náttlampur, hillar, borð, knakar og annað sum hoyrir einum kamari til.

Hann ilskast ikki minni á tær slitnu sengurnar, gardinurnar, klædnaskápini og tað slitna gólvið.

»Og taka vit so sjálva viðgerðina, er sjáldan frægari. Her líða starvsfólkini undir teimum ótolandi umstøðunum sum ger, at tey ikki fáa gjørt sítt arbeiði so gott, sum tey høvdu viljað«, sigur Bárður Persson.

Hann sigur, at tað manglar áhaldandi og munagóð viðgerð á næstan øllum økjum.

Skrivaði 110 síður um sína stöðu

Tíðin á psykiatriska deplinum vakti stóra undran í Bárð Persson.

Hann undraðist á, at dagligu gongutúrarnir, sum hann annars gleddi seg til, ofta vórðu avlýstir, tí leiðslan ikki altíð kundi seta starvsfólk av til gongutúrar.

Tá Bárður Persson eftir 134 døgum varð útskrivaður, fór hann

eisini at undrast inn á, at hann hesar mánaðarnir hevði havt minst 28 ymiskar kontaktpersónar.

»Tað er í minsta lagi 20 ov nógvir«, sigur Bárður Persson. Hann heldur, at ein sálarligur sjúklingur í mesta lagi skal hava 8 ymiskar kontaktpersónar.

»Tað er sera slítandi fyri sjúklingin at hava so nógv ymiskar kontaktpersónar, tí tað forðar fyri eini áhaldandi viðgerð. Vinstra hond veit snøkt sagt ikki, hvat høgta hond ger og viðgerðin er tiskil í vanda fyri at standa í stað», sigur hann.

Hann undraðist so mikið nógv á viðurskiftini á psykiatriska deplinum, at hann skrivaði eitt 110 síðir langt skriv, sum hann sendi vítt og breitt í eini vón um at fáa aftursvar.

»Men eg fekk langt frá so seriøst aftursvar, sum eg hevði vónað«, sigur hann.

»Og eg skilji ikki, hví tað skal verða soleiðis« leggur hann afturat.

Ein goymd ræðumynd

»Tú skalt vera ómetaliga djarvur

fyri at tora at innsiggja allar trupulleikarnar, sum eru í psykiatriini. Hyggur tú eftir, hvørjir avleiðingarnar eru av at forsøma sálarliga sjúk, kanst tú ikki rúma tí. Torir tú at fara so langt sum at leggja øll kostnaðartølini saman, verður tú áskoðari til eina sanna ræðumynd«, sigur hann.

Núverandi játtanin gevur psykiatriini eina ávísa upphædd um árið, men tað eru tey fægstu ið hugsa um, hvat ein sálarsjúka kostar á øðrum økjum.

Sálarsjúka áleggur samfelagnum stóran útreiðslur í fyritiðareftirløn, arbeiðsloysisstuðul, fyrirbygging av harðskapi og ovurnýtslu av rúsevni og rúsdrekka. Harafturat leggjast afturat tær óbeinleiðis útreiðslurnar. Hesar fevna millum